

den Byrde, at de alene skulle betale Udgifterne ved Hjemsendelsen fra Straffestedet (Dyrenbøll: Det skulle de ogsaa nu!). Det ærede Medlem siger: det skulle de ogsaa nu; Det er ikke ganske rigtigt, det er kun rigtigt med Modifikation; thi nu er det, dersom jeg ikke feiler, Forsørgelseskommunen, hvorimod det efter § 57 netop vil være den Kommune, i hvilken Bedkommende sidst har havt fast Ophold, uden Hensyn til, om det er hans Forsørgelseskommune eller ikke. Det er jo nemlig aabenbart, at det ikke i alle Tilfælde er Forsørgelseskommunen, som kan gjøres ansvarlig for Bedkommendes videre Pagabondage; skal Nogen gjøres ansvarlig derfor, maa det være den Kommune, hvor han har havt relativt fast Ophold. Det forekommer mig, at der gennem denne § 57 er givet en stærk Opfordring for Kommunerne til, saavidt det staar til dem, at passe paa, at ikke Løsgængere og Betlere komme i Drift paany; men videre forekommer det mig heller ikke, at man ret vel kan gaa, med mindre man vil vedtage ganske nye Regler om Myndighed for Kommunerne til at holde fast paa dem; jeg ser i Grunden ikke ret, hvorledes det skulde kunne lade sig gjøre, men at de ikke nu have nogen saadan Ret, holder jeg mig ganske overbevist om.

Dyrenbøll: Jeg tør jo her ikke komme ind paa en Debat af § 57, som jeg rigtignok ikke forstaar paa samme Maade som det ærede Medlem. Der staar ligesom, at han skal hjemsendestil Forsørgelseskommunen, og til Spønde og Sidst bliver det Forsørgelseskommunen, der kommer til at betale. Men dette ville vi senere komme til. — Heller ikke skal jeg forlange Debatten om Spørgsmaalet om Omkostningerne. Kun det holder jeg paa, og det var ogsaa Hovedtanen i, hvad jeg udtalte, at det er en Prægration for Kjøbstæderne, en ny Byrde, der bliver lagt paa dem, forbi den største Del af Bøtterne dog anholdes og straffes der. Ganske vist finder det ogsaa Sted i Landjurisdiktionerne, men ingenlunde i den Grad som i Kjøbstæderne, og det af den naturlige Grund, at Løsgængere og Betlere altid søge til Kjøbstæderne, hvor de have deres Nattelegis og deres bedste Tilhold. Jeg vil indrømme det ærede Medlem, at jeg ikke skulde have Noget imod en saadan forøget Udgift som den, der vil falde efter § 33, naar vi haave Fellesklub i Delinkventomkostninger med Landjurisdiktionerne; men, saaledes som Forholdene nu ere, vil det blive en ganske overordentlig forøget Byrde for Kjøbstæderne.

Madvig: Uden at benegte Interessen og Bægtigheden af det nu diskuterede Spørgsmaal om Strafanvendelse i det enkelte Tilfælde, finder jeg dog, at det ikke vilde være ganske heldigt, om denne Diskussion altfor meget skulde afdrage Opmærksomheden fra det, som væsentlig foreligger i dette Kapitel, nemlig Afgjørelsen af den Disjents,

der er mellem Lovudkastet og Udvalget i Henseende til Systemet for de Fattiges Forsørgelse. Naar jeg nu om dette Punkt skal tillade mig et Par Ord, vil jeg hverken ganske ubetinget slutte mig til Lovudkastet eller til Udvalget. Jeg staar i Principet Lovudkastet og den ærede Minister, som har forelagt det, nærmere, men der er praktiske Betæneligheder ved Overgangen, som maaste ikke ere tilstrækkelig veiede, og der er saadanne Mangler, synes det mig, i Lovudkastets Gjennemførelse af Principet, at jeg for min Del maa valle. Det er jo klart, at Modsetningen mellem Lovudkastet og hvad Udvalget foreslaar, ligger deri, at Lovudkastet gjør Statens Indvirkning paa og Tilsyn med Fattigforsørgelsen stærkere og kraftigere; end det hidtil har været, og Udvalget har troet, at det er nødvendigt, og at Lovudkastet derfor ogsaa — hvad der staar i uadskillelig Forbindelse dermed — gaar ud paa en Ensartethed i Fattigforsørgelsens Form, som Udvalget ikke vil gaa ind paa. Naar man nu sammenligner disse to Systemer, af hvilke det i Lovudkastet opstillede har Forbillede i andre Lande; og navnlig, skjøndt ikke fuldstændigt, nærmer sig til det engelske System, saa fremtræder for det Første som Grundlag for det hele nye Princip i Lovudkastet dette, at, naar det er en af Staten opstillet og garanteret Aligt, at den Fattige skal have det Nødtørftige, og Fattigvæsenet skal opfylde, hvad der er Lovet og tilsagt i Grundloven, saa maa Staten føre et kraftigt Tilsyn med, at dette virkelig bliver Tilfældet, og at det, om end med mindre Afgivelser, dog i Almindelighed sker saaledes, at man kan sige, at de Fattige i det Hele blive behandlet lige godt over hele Landet. „Lige godt“ kræver naturligvis just ikke affurat den samme Form, men at der dog bliver Lighed. Det er det Første, der taler for Lovudkastets hele Form. Dernæst kommer der to andre Hensyn, nemlig dels det, at Lovudkastets Bestemmelse om Forsørgelsen medfører, at Kommunens hele Fremgangsmaade ikke kan unddrage sig Dagens Lys, og dels det, at de Fattige ikke ville kunne unddrage sig Tilsyn og komme under en Lugt, som kan være dem gunstig, en Disciplin, hvorved al den Uorden og — lad mig bruge et stærkt Udtryk — alt det Svineri, der knytter sig til Fattigvæsenet, kan forebygges; Kontrollen bliver lettere, og det er en overordentlig stor Fordel. Men der er ogsaa Ulemper derved. Først fremtræder naturligvis Spørgsmaalet om Kommunalfriheden, som ogsaa allerede er blevet fremhævet; men Kommunalfriheden maa underordne sig, hvad der er nødvendigt for Gjennemførelsen af en almindelig Statsforpligtelse, naar der ikke lægges urimelige og smaalige Baand paa Kommunerne. Hvad der derimod er af større praktisk Bægtighed, er de dermed forbundne Omkostninger. Det er aabenbart, at den i Lovudkastet opstillede Forsørgelse af de Fattige væsentlig i Fattiganstalter er paa flere Maader kostbar, for det Første fordi